

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/73/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121206009
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3121206009.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobcov 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, občana SR, bytom A. C. XXX/X, D. B. E., 2/ F. B., nar. XX.XX.XXXX, občianky SR, bytom A. C. XXX/X, D. B. E., obaja zastúpení JUDr. Martinom Olosom, advokátom so sídlom Karola Kašjaka 1, Rajecké Teplice, IČO: 42 055 148, proti žalovanej G. H., nar. XX.XX.XXXX, občianke SR, bytom I. XXX/X, J. - C., zastúpenej Mgr. Jozefom Podobom, advokátom so sídlom Obrancov mieru 354/32, Dubnica nad Váhom, IČO: 42 281 083, o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ a odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 14C/39/2021-167 zo dňa 17. apríla 2023, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. **p o t v r d z u j e**.
- Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. **m e n í** tak, že žalobcovia 1/ a 2/ majú proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.
- Žalobcovia 1/ a 2/ majú proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 1.500,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), žalobkyni 2/ sumu 1.500,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.) titulom ujmy, ktorá žalobcom 1/ a 2/ vznikla neodkladným opatrením, ktoré zaniklo z iného dôvodu než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel a v zostávajúcej časti žalobu zamietol (výrok III.). Žalovanej súd priznal proti žalobcom 1/ a 2/ právo na náhradu trov konania vo výške 46 % (výrok IV.). Súd rozhodol podľa § 11, § 13, § 100 ods. 1, § 101, § 127 ods. 1, § 139, § 415, Občianskeho zákonníka, § 77 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP), § 65 ods. 1, §340 ods. 1, 470 ods. 2, 471 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a § 23 ods.2, § 26 ods. 3, § 42 ods. 7 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že žalobcovia 1/ a 2/ sú od roku 2005 titulom kúpy pod V 368/2005 bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v podiele 1/1-ina nachádzajúcich sa v meste Dubnica nad Váhom, v k.ú. D. B. E., zapísaných na LV č. XXX, a to rodinného domu súp. č. XXX, pozemku KNC parc. č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere

89 m² a pozemku KNC parc. č. XXXX/XX - záhrada o výmere 682 m², a žalovaná je v podiele 1/1 vlastníčkou susediacich nehnuteľností nachádzajúcich sa v meste Dubnica nad Váhom, v k.ú. D. B. E., zapísaných na LV č. XXX, a to rodinného domu súp. č. XXXX, pozemku KNC parc. č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 89 m², pozemku KNC parc. č. XXXX/XX - záhrady o výmere 628 m², pozemku KNC parc. č. XXXX/XXX - záhrada o výmere 151 m² a pozemku KNC parc. č. XXXX/XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 66 m² titulom dedenia po neb. K. L. (sp. zn. 22D/809/2017) od 21.11.2017. Uvedené domy žalobcov a žalovanej majú spoločnú stenu a fakticky ide o tzv. dvojdom. Každý z domov má samostatné príslušené pozemky a voľný prístup na hlavnú cestu ako aj ku sieťam uloženým v hlavnej ceste na ul. Janka Kráľa v Dubnici nad Váhom (voda, plyn, elektrina, splašková kanalizácia, dažďová kanalizácia). Právni predchodcovia žalovanej M. a K. L. (rodičia žalovanej) podali v roku 2009 proti žalobcom (ako žalovaným) žalobu o uloženie povinnosti urobiť vhodné opatrenia na odvrátenie hroziaceho nebezpečenstva spočívajúce v nimi navrhovanom petite v uložení povinnosti zdržania sa zásahov do kanalizačnej prípojky a v zákaze odpojenia kanalizačnej prípojky a konania smerujúceho k trvalému odpojeniu rodinného domu súp. č. XXXX v k.ú. D. B. E. vo vlastníctve právnych predchodcov žalovanej, ktorú Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 26C/168/2009 zo dňa 17.05.2017 v plnom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 4Co/287/2017 zo dňa 20.09.2018 doručeným dňa 26.10.2018 predmetný prvoinštančný rozsudok potvrdil.

3. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/188/2009-41 zo dňa 30.07.2009 v spojení s opravným uznesením č.k. 19Co/188/2009-51 zo dňa 08.09.2009 (právoplatným dňa 25.09.2009) bolo vydané predbežné opatrenie, ktorým odporcom 1/, 2/ A. a F. B. odvolací súd uložil povinnosť zdržať sa zásahov do spoločnej kanalizačnej prípojky vedenej na parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX zapísaných na LV č. XXX v k.ú. D. B. E. a na parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX zapísaných na LV č. XXX v k.ú. D. nad Váhom, ktoré by mali za následok odpojenie rodinného domu navrhovateľov 1/, 2/ M. a K. L. súp. č. XXXX postaveného na parc. č. XXXX/XX v k.ú. D. B. E. vedeného na LV č. XXX od spoločnej kanalizačnej prípojky, s výnimkou nevyhnutných opráv kanalizačnej prípojky za predpokladu, že tieto nebudú mať za následok trvalé odpojenie rodinného domu navrhovateľov 1/, 2/ M. a K. L. od spoločnej kanalizačnej prípojky, a to až do rozhodnutia súdu vo veci samej. Predbežné opatrenie trvalo od 25.09.2009 do 20.11.2018, teda do právoplatného skončenia sporu sp. zn. 26C/168/2009. V konaní sp. zn. 26C/168/2009 sa návrhu vo veci samej právoplatne nevyhovelo, čo malo za následok zánik predbežného opatrenia.

4. Podanou žalobou sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali od žalovanej zaplata náhrady nemajetkovej ujmy, každý v sume po 5.000,- eur, spôsobenej uvedeným neodkladným opatrením, ktoré ich obmedzovalo takmer 10 rokov. Žalovaná vstúpila do práv svojich právnych predchodcov, ktorí vyvolali predmetný súdny spor sp. zn. 26C/168/2009 a ktorého petit (žalobná žiadosť) bol takmer totožný s obsahom návrhu na vydanie predbežného opatrenia. V predmetnom právoplatne ukončenom spore sp. zn. 26C/168/2009 bolo zistené, že pôvodná kanalizačná prípojka je po dobe životnosti, vytekajú z nej splašky do pivnice a suterénu domu žalobcov, čo spôsobovalo/spôsobuje plesne, neznesiteľný zápach, zatečenie priestorov a diskomfort užívania domácnosti, čo sa prejavovalo v osobných životoch žalobcov, ktorí museli splašky žalovaných/žalovanej čistiť na vlastné náklady. Žalovaná nemá vybudovanú vlastnú kanalizačnú prípojku a neustále využíva pôvodnú, po dobe životnosti, napriek aktuálne vydanému (vykonateľnému) neodkladnému opatreniu č.k. 28C/2/2022-52 zo dňa 04.02.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/73/2022-111 zo dňa 28.07.2022, ktorým má uloženú povinnosť zdržať sa odvádzania a vypúšťania odpadových a splaškových vôd zo svojho rodinného domu do kanalizačnej prípojky nachádzajúcej sa v rodinnom dome žalobcov.

5. K námietke premlčania vznesenej žalovanou súd prvej inštancie uviedol, že na uplatnenie nároku na náhradu škody a inej ujmy (nemajetkovej) nevymedzuje CSP žiadnu lehotu a počiatok premlčacej doby sa v zmysle § 340 ods.1 CSP viaže na zánik alebo zrušenie neodkladného opatrenia, t.j. dňom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 26C/168/2009 (dňom 21.11.2018) s tým, že premlčacia doba je pri náhrade nemajetkovej ujmy

trojročná podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Nakoľko žaloba bola podaná na súde prvej inštancie dňa 21.09.2021, bola podaná včas a nárok žalobcov nebolo možné označiť za premlčaný.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že za neoprávnený zásah žalovanej do osobnosti žalobcov, v dôsledku ktorého došlo k zníženiu ich dôstojnosti, možno označiť aj protiprávne obťažovanie imisiami, tekutými a pevnými odpadmi nad mieru primeranú pomerom (splaškami z nefunkčnej kanalizácie) spôsobujúcimi neznesiteľný zápach, zatečenie priestorov, plesne a diskomfort užívania domácnosti žalobcov a čistenie týchto splaškov. Priamy súvis s využívaním nefunkčnej kanalizácie po dobe životnosti a zdravotným stavom žalobcov nebol podľa súdu prvej inštancie predmetnými lekáorskými správami preukázaný.

7. V konaní vedenom pod sp. zn. 26C/168/2009 spočiatku šlo o nezhodu v užívaní spoločnej veci - spoločnej kanalizačnej prípojky právnymi predchodcami žalovanej a žalobcami. Žalobcovia od nadobudnutia svojich nehnuteľností neuznávali práva právnych predchodcov žalovanej ku spoločnej kanalizačnej prípojke, tvrdili že patrí iba žalobcom a od právnych predchodcov žalovanej žiadali, aby si vybudovali vlastnú kanalizačnú prípojku. Žalobcovia chceli právnych predchodcov žalovanej odpojiť od spoločnej kanalizácie, s čím právni predchodcovia žalovanej nesúhlasili a podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, aby sa žalobcom zakázalo ich od pôvodnej prípojky odpojiť. Nariadené predbežné opatrenie sp. zn. 19Co/188/2009 nebránilo žalobcom v nevyhnutných opravách pôvodnej kanalizačnej prípojky, ale ich obmedzovalo iba do takej miery, že nesmeli žalovaných od pôvodnej prípojky odpojiť. Predbežné opatrenie nebránilo žalobcom zbaviť sa imisí tak, že opraví spoločnú prípojku, čo však oni neboli ochotní akceptovať, a ani im nebránilo obrátiť sa na súd, aby rozhodol o nezhode v užívaní spoločnej veci, pretože počas celého sporu sp. zn. 26C/168/2009 napriek znaleckému dokazovaniu, z ktorého vyplývalo, že prípojka kanalizácie je spoločná, trvali na tom, že právni predchodcovia žalovaných nemajú k nej žiadne práva. Nakoniec si v roku 2007 žalobcovia vybudovali vlastnú prípojku kanalizácie.

8. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zohľadnil skutočnosť, že v priebehu sporu sp. zn. 26C/168/2009 už zo znaleckého posudku č. 43/2013 vyplývalo, že zavlhčenie stien domu žalobcov a zápach spôsobuje nefunkčná spoločná kanalizačná prípojka, ktorá bola nefunkčná ako celok, nebola tesná a dochádzalo k úniku splaškov v suteréne rodinného domu žalobcov. Znalec odporučil zhotoviť dve samostatné prípojky s tým, že čiastkové opravy nie sú možné, nakoľko sa nimi nedosiahne odstránenie vady. Uviedol, že je potrebné celú kanalizačnú prípojku nahradiť buď osadením nového tesného potrubia alebo zhotovením dvoch samostatných prípojok, čo by aj bolo mierne hospodárnejšie. Žalobcovia podľa súdu prvej inštancie od roku 2013 vedeli čo spôsobuje ich problémy a zo znaleckého posudku znalca

N. F. O. č. 213/2016 vyplývalo, že fakticky spoločná kameninová kanalizačná prípojka je už plne nefunkčná a po životnosti, vyžadujúca kompletnú výmenu, t. j. ako funkčná vec zanikla. Od doručenia tohto posudku žalobcovia ako aj právni predchodcovia žalovanej vedeli, že kameninová prípojka zanikla a napriek tomu sa žalobcovia nedomáhali zrušenia predbežného opatrenia vo veci sp. zn. 19Co/188/2009 v dôsledku zmeny pomerov a nepodali v rámci konania sp. zn. 26C/168/2009 protinávrh vo veci samej, prípadne samostatnú žalobu na súd smerujúcu k ochrane ich vlastníckeho práva pred imisiami, napr. na uloženie povinnosti právnym predchodcom žalovanej vybudovať si vlastnú kanalizačnú prípojku pre zánik pôvodnej veci. S uplatnením týchto svojich práv na súde čakali až do vydania neodkladného opatrenia v spore sp. zn. 28C/2/2022. Žalovaná síce v dôsledku dedenia vstúpila do práv pôvodných vlastníkov dňom smrti poručiťky K. L., avšak podľa súdu prvej inštancie nemôže zodpovedať za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov od svojich právnych predchodcov, nakoľko nebola dovtedy stranou sporu a nebola vlastníčkou spoločnej pôvodnej kanalizačnej prípojky. Od právoplatnosti konania o dedičstve, kde sa vyporiadavalo aj BSM, t. j. od 21.11.2017 do právoplatnosti konania vo veci sp. zn. 26C/168/2009.

t. j. do 20.11.2018 bola žalovaná vlastníčkou domu súp. č. XXXX a zodpovedala za neoprávnený zásah do práv žalobcov súvisiacich s vypúšťaním splaškov z jej rodinného domu do suterénu rodinného domu žalobcov bez vlastnej funkčnej kanalizácie. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania ustálil, že žalovaná odmietla riešiť situáciu s chýbajúcou funkčnou kanalizáciou jej patriaceho rodinného domu a zodpovedá žalobcom za nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení ich práva na pokojný rodinný a osobný život a riadne užívanie nehnuteľnosti

v dôsledku obťažovania imisiami, zápachom a zatekaním splaškov do suterénu rodinného domu žalobcov, a to od 13.07.2017 (nadobudnutia vlastníckeho práva k domu dedením) do právoplatného skončenia konania sp. zn. 26C/168/2009, teda do 20.11.2018.

9. Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie zohľadnil okolnosti prípadu, pasivitu žalobcov v konaní pred súdom (nepodali návrh na zrušenie neodkladného opatrenia hoci vedeli o zániku pôvodnej prípojky, najskôr neuznávali prípojku za spoločnú) a dobu, po ktorú došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov, ktorú možno pričítať žalovanej s tým, že nebolo preukázané, či splaškami boli žalobcovia obťažovaní za celú dobu, po ktorú bola žalovaná vlastníčkou. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie určil primeranú peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.500,- eur pre každého zo žalobcov a vo zvyšku vrátane uplatňovaného úroku z omeškania žalobu ako nedôvodnú zamietol.

10. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa pomeru úspechu podľa § 255 ods. 2 CSP a vyhodnotil, že žalovaná mala v spore procesný úspech v rozsahu 73% a v rozsahu 27% neúspech, preto pomer úspechu a neúspechu je 46% v prospech žalovanej, pričom súd prvej inštancie konštatoval, že nenašiel dôvody pre aplikáciu § 257 CSP.

11. Proti výrokom I. a II. tohto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP a navrhla odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby ho zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. Žalovaná tvrdila, že nie sú splnené podmienky pre priznanie náhrady inej ujmy, žalovaný nárok považovala za premlčaný a mala za to, že nie nositeľkou právnej povinnosti, t.j. nie je daná jej pasívna vecná legitímácia. Žalovaná tvrdila, že jej právni predchodcovia podali proti žalobcom dôvodný návrh, nakoľko žalobcovia ohrozili a zasiahli do ich práv. Podľa žalovanej predpokladom vzniku nároku na náhradu ujmy je neoprávnené, resp. nedôvodne podaný návrh, teda že musí ísť o zrejme neopodstatnenú žalobu, ktorá je šikanóznou žalobou, resp. návrhom na nariadenie predbežného/neodkladného opatrenia. Mala za to, že táto základná hmotnoprávna podmienka splnená nebola a pôvodné neodkladné opatrenie nie je a nebolo šikanóznym návrhom. Ohľadom premlčania uplatňovaného nároku žalovaná uviedla, že zodpovednosť za škodu/ujmu podľa § 340 CSP predstavuje zákonnú zodpovednosť sui generis vyplývajúcu z procesného predpisu a jedná sa o zodpovednostný vzťah na základe súdneho rozhodnutia ako individuálneho aktu aplikácie práva, teda nejde o náhradu ujmy z titulu zásahu do práv žalobcov konaním žalovanej, resp. jej právnych predchodcov, a preto je nutné použiť špeciálne ustanovenie Občianskeho zákonníka o premlčacej lehote, a to § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 60Cb/122/2012. Podľa žalovanej súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku začatia plynutia premlčacej doby ako aj dĺžku plynutia premlčacej doby, podľa žalovanej predmetné neodkladné opatrenie zaniklo 20.09.2018 rozhodnutím vo veci samej, a preto nárok na podanie žaloby o náhradu ujmy zanikol 20.09.2020. Žalovaná ďalej uviedla, že vstúpila len do procesných práv strany sporu anie do hmotnoprávnych nárokov, ktoré mali žalobcovia voči jej právnym predchodcom. Uplatňovaný nárok je za nedôvodne, resp. šikanózne podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, preto pasívne vecne legitimovaným je navrhovateľ pôvodného návrhu a nie procesný nástupca strany. Žalovaná ďalej uviedla, že podstatnou skutočnosťou, na základe ktorej si žalobcovia uplatňujú svoj nárok je, že dôsledkom neodkladného opatrenia im boli spôsobené nečistoty a zápach, ktoré im mali spôsobiť zhoršenie kvality života. Poukázala na to, že pôvodné neodkladné opatrenie nebránilo žalobcom vykonať akékoľvek nevyhnutné opravy či rekonštrukciu kanalizácie, ktorá im spôsobila zhoršenie kvality života. Podanú žalobu považovala za šikanóznou, podľa nej žalobcovia zneužívajú procesný inštitút za účelom donútenia žalovanej vybudovať si novú kanalizáciu. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považovala za nepreskúmateľný z dôvodu absencie relevantného právneho odôvodnenia k hmotnoprávnym podmienkam náhrady inej ujmy ako nároku sui generis, ktorý je špecifický v aplikačnej praxi.

12. Žalobcovia k odvolaniu žalovanej vo svojom písomnom vyjadrení uviedli, že ho považujú za plne nedôvodné. Žalovaná v podanom odvolaní nenamietala priznanú výšku ujmy, ale základ nároku a jeho vymáhateľnosť. Žalovaná bagatelizovala následky zamietnutia žaloby podanej jej právnymi

predchodcami a nimi navrhnutého nariadeného neodkladného opatrenia. Žalovaná odmieta väzbu medzi predbežným opatrením a výsledkom konania (jej procesným neúspechom) vo veci samej z hľadiska založenia právnej zodpovednosti. Súd žalobu v konaní sp.zn. 26C/168/2009 právoplatne zamietol ako právne nedôvodnú. Predbežné opatrenie bolo nariadené súdom výlučne na návrh právnych predchodcov žalovanej a žalovaná sa snaží zmätočne zodpovednosť za právne následky nariadeného neodkladného opatrenia preniesť

na súd. Žalovaná do konania vstúpila v dôsledku dedenia po pôvodnej navrhovateľke predbežného opatrenia a stala sa nielen hmotnoprávnym nositeľom vlastníckych práv k nehnuteľnosti, ale aj univerzálnym právnym nástupcom. Nariadené predbežné opatrenie zaniklo v čase, keď žalovaná vystupovala v konaní sp. zn. 26C/168/2009. Procesné ako

aj hmotnoprávne nástupníctvo žalovanej je nevyvrátiteľné a námietka žalovanej, že nemôže zodpovedať za konanie jej právnych predchodcov, neobstoí a popiera zákonné účinky prechodu práv a povinností. Negatívne dôsledky na život, bývanie, zdravie, hygienu, rodinnú pohodu, súkromie, možnosti nerušeného a nezávadného užívania nehnuteľnosti boli neúnosné. Žalovanej preto vznikla zákonná povinnosť nahradiť žalobcom ujmu spôsobenú predbežným opatrením, pričom predmetná právna zodpovednosť je objektívna, bez možnosti liberácie. Žalobcovia mali za to, že zákonné predpoklady zodpovednosti podľa § 77 ods. 3 O.s.p. a podľa § 340 ods. 1 CSP boli splnené. Námietku premlčania vznesenú žalovanou považovali

za nedôvodnú, nakoľko žalobu mohli podať najskôr deň nasledujúci po dni právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a nie skôr. Vznik hmotného práva plne závisel od právoplatného výsledku vo veci samej sp. zn. 26C/168/2009 a premlčacia doba začala plynúť dňa 21.11.2018. Žaloba bola súdu podaná a doručená dňa 20.09.2021. Občiansky súdny poriadok a ani civilných sporový poriadok nestanovuje dobu na uplatnenie nároku na ujmu spôsobenú predbežným/neodkladným opatrením. Tento nárok sa premlčí, ak sa neuplatní vo všeobecných premlčacích dobách ustanovených základnými predpismi súkromného práva. Domáhať

sa náhrady ujmy môže dotknutý účastník až po právoplatnom zániku alebo zrušení predbežného/neodkladného opatrenia. Ustanovenie § 77 ods. 3 o.s.p. a § 340 ods. 1 CSP je lex specialis, nakoľko obsahuje špeciálnu právnu úpravu režimu náhrady ujmy spôsobenej predbežným/neodkladným opatrením a priamo zakotvuje hmotné právo. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 60Cb/122/2012 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici

sp. zn. 41Cob/83/2019 nerieši obdobnú problematiku ako je v tomto spore, nakoľko predmetom uvedeného sporu bol nárok žalobcu na náhradu škody v podobe ušlého zisku a nie nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. § 340 ods. 1 CSP výslovne predpokladá a odlišuje náhradu škody, ktorá môže byť vo forme priamej škody alebo vo forme ušlého zisku, a náhradu inej ujmy, spravidla nehmotnej, nemateriálnej. Nemateriálna ujma je peňažnou satisfakciou

za negatívny zásah do osobnostnej alebo súkromnej sféry subjektu, ktorú náhradu nikdy nie je možné matematicky určiť znaleckým posudkom a určenie jej výšky prislúcha výlučne súdu na základe jeho rozhodovacej úvahy. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka.

Pri nemajetkovej ujme žiaden zákon neurčuje subjektívnu premlčaciu dobu, tá je zakotvená výslovne iba pri náhrade škody a pri bezdôvodnom obohatení. Aj z judikatúry vyplýva, že pri nemajetkovej ujme sa aplikuje výlučne všeobecná trojročná premlčacia doba. Žalobcovia ďalej uviedli, že zo znaleckého posudku N. O. č. 213/2016 predloženého v konaní

sp. zn. 26C/168/2009 vyplýva, že fakticky spoločná kameninová kanalizačná prípojka je už úplne nefunkčná a po životnosti, vyžaduje kompletnú výmenu, t.j. ako funkčná vec zanikla. Napriek uvedenej skutočnosti právní predchodcovia žalovanej a žalovaná predbežné opatrenie plne využívali a vedeli, čo žalobcom ich konanie spôsobuje. Právní predchodcovia žalovanej ani žalovaná sa nepodieľali na úpravách a údržbu kanalizačnej prípojky, odmietali sa spolupodieľať na nevyhnutných opravách a údržbe kanalizácie a kanalizačnej šachty. Konanie žalovanej sa pričilo preto nielen právnym predpisom ale aj zdravému rozumu, neustále dochádzalo k obťažovaniu a ohrozovaniu zdravia a bývania rodiny žalobcov plesňami, zápachom, fekálnymi baktériami, zatečením a zamokvaním splaškov a fekálií, prítomnosťou nepríjemného hmyzu a hlodavcov, dochádzalo k znehodnocovaniu užívania domácnosti. Dlhoročne nefunkčnú kameninovú kanalizáciu v havarijnom stave zanesenú splaškami produkovanými právnymi predchodcami žalovanej a žalovanou museli žalobcovia čistiť

a vyberať šachtu a zhutnuté splašky. Konaním žalovanej dochádzalo k ohrozovaniu zdravia rodiny žalobcov obmedzovalo a strpčovalo im to život, spôsobovalo im neúnosné príkorie z psychického aj fyzického hľadiska, vytváralo nevhodné a negatívne prostredie pre duševné zdravie rodina žalobcov.

13. Proti výroku IV. tohto rozsudku o nároku na náhradu trov konania v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalobcovia 1/ a 2/ a navrhli odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. zmenil tak, že žalovanej uloží povinnosť nahradiť žalobcom 1/ a 2/ trovy prvoinštančného konania v celom rozsahu a uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podanou žalobou nežiadali o náhradu škodu ale o náhradu nemateriálnej ujmy, ktorej priznaná výška náhrady je výlučne na úvahe súdu, nie je ju možné určiť znaleckým posudkom a ani iným dôkazom. Žiadaná náhrada ujmy mala vyvážiť negatívne prežívanie, utrpenie a príkorie a výška priznaného plnenia plne závisela od úvahy súdu. V prípade priznania aspoň časti uplatneného nároku nemožno hovoriť o neúspechu žalobcov a v takom prípade je pri rozhodovaní o trovách konania potrebné žalobcov považovať za plne procesne úspešných.

14. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov 1/ a 2/ uviedla, že uplatňovaný nárok vychádza zo zodpovednosti za škodu/ujmu podľa § 340 CSP (§ 77 ods. 3 O.s.p.) a predstavuje zákonnú povinnosť sui generis vyplývajúcu z procesného predpisu. Jedná sa o zodpovednostný vzťah na základe súdneho rozhodnutia ako individuálneho aktu aplikácie práva a nejde o náhradu nemajetkovej ujmy či škody. Na toto ustanovenie o zodpovednosti sui generis sa len analogicky uplatňujú pravidlá systematicky najviac podobné a aplikovateľné. Poukázala na to, že žalobcovia nemali nikdy neodkladným opatrením uložený zákaz vykonať nevyhnutné opravy a teda zamedziť vzniku ujmy, ktorú popisovali. Mala za to, že postup súdu pri rozhodovaní o trovách konania bol správny s poukazom na rozhodnutie Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 22Cdo/1370/2015, ktoré sa týkalo nároku na nemajetkovú ujmu. Záverom zdôraznila, že v predmetnom spore je žalobcami uplatňovaný nárok sui generis.

15. Žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej (v podanej replike) zotrvali na svojich stanoviskách a dodali, že už dlhší čas odvádzajú svoje splaškové a odpadové vody cez svoju úplne novú plastovú kanalizáciu. Kameninovú kanalizáciu ako nefunkčnú už vôbec nepoužívajú, do tej však odvádzali počas nariadenia predbežného opatrenia splašky a odpadové vody výlučne právni predchodcovia žalovanej a žalovaná. Z ich strany išlo o hrubé zneužitie inštitútu predbežného opatrenia a pokiaľ by predbežné opatrenie nebolo nariadené neboli by žalobcovia povinní strpieť odvádzanie splaškových odpadových vôd z rodinného domu žalovanej a s tým spojené negatívne dôsledky nefunkčnej kanalizácie a imisie. Skutočnosť, že v žalobe si uplatnili menšiu sumu ako v predžalobnej výzve, bola výlučne ich rozhodnutím a výška požadovanej náhrady ujmy nemôže reparať príkorie, ktoré podstúpili. Uznesenie Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22Cdo/1370/2015, na ktoré poukazovala žalovaná, je uznesením odmietajúcim dovolanie žalobcu aj žalovaného, jeho predmetom je úplne odlišný skutkový a právny stav veci, jedná sa o rozhodnutie súdneho orgánu iného štátu s iným právnym poriadkom, právnou úpravou a judikatúrou.

16. Ďalšie písomné vyjadrenia strán sporu v konaní podané neboli.

17. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výrokoch I. a II. potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a vo výroku IV. zmeniť podľa § 388 CSP.

18. V posudzovanej veci súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím priznal každému zo žalobcov sumu 1.500,- eur (výroky I. a II.) titulom náhrady ujmy, ktorá žalobcom vznikla neodkladným opatrením, ktoré zaniklo z iného dôvodu než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel podľa § 340 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie pri stanovení výšky priznanej ujmy zohľadnil okolnosti prípadu, pasivitu žalobcov v konaní pred súdom a dobu, po ktorú došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov žalovanou. Výrokom III. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobcovia nepodali proti výroku III. odvolanie, preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto výroku právoplatné. O trovách konania (výrok IV.) rozhodol súd prvej inštancie podľa pomeru úspechu podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP.

19. Žalovaná v podanom odvolaní proti výrokom I. a II. rozhodnutia súdu prvej inštancie namietala nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne závery súdu prvej inštancie,

na ktorých založil svoje rozhodnutie, čím uplatnila vo svojom odvolaní odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Žalobcovia v podanom odvolaní proti výroku IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie namietali nesprávny právny záver súdu prvej inštancie, na ktorom založil svoje rozhodnutie o trovách konania, čím uplatnili vo svojom odvolaní odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

20. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP a ich existenciu tiež odvolatelia netvrdili.

21. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne prihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

22. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

23. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vo výrokoch I. a II. dostatočne zistil rozhodné skutočnosti, ktoré dôsledne vyhodnotil a vec správne právne posúdil. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaná v podanom odvolaní neuviedla žiadne podstatné okolnosti, ktoré by mohli viesť k zmene rozhodnutia, a preto si osvojil dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa v časti týkajúcej sa výrokov I. a II. rozhodnutia súdu prvej inštancie odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Súčasne sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v uvedenej časti, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd však preskúmaním rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku IV. zistil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia keď neaplikoval § 255 ods. 1 a článok 4 ods. 2 CSP, a preto v tejto časti rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobcom 1/ a 2/ priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

24. Na doplnenie a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovanej považuje za potrebné odvolací súd uviesť nasledovné:

25. Žalovaná v podanom odvolaní namietala nespĺnenie podmienok pre priznanie žalovaného nároku s tým, že jej právní predchodcovia podali dôvodný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o ktorom rozhodol súd.

26. Predpokladmi a priznanie nároku na náhradu ujmy podľa § 340 ods. 1 CSP sú zrušenie alebo zánik neodkladného opatrenia, vznik ujmy a príčinná súvislosť medzi nimi. O návrhu na nariadenie predbežného/neodkladného opatrenia rozhoduje súd v krátkej zákonnej lehote spravidla bez pojednávania, bez výsluchu a vyjadrenia strán, nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a vychádza iba z obsahu návrhu. Konceptia procesného inštitútu predbežného/neodkladného opatrenia preto odôvodňuje existenciu osobitného druhu zodpovednosti navrhovateľa predbežného/neodkladného opatrenia za prípadné následky, ktoré vzniknú v príčinnej súvislosti s účinkami nedôvodne nariadeného

predbežného/neodkladného opatrenia. Ide o zákonnú zodpovednosť sui generis vyplývajúcu z procesného predpisu, ktorá vytvára zodpovednostný vzťah na základe súdneho rozhodnutia. Navrhovateľ predbežného/neodkladného opatrenia tak v konečnom dôsledku zodpovedá za to, že súd jeho návrhu vyhovel. Na vznik zodpovednosti sa nevyžaduje porušenie konkrétnej povinnosti a s poukazom na špecifický procesný postup pri nariadení predbežného/neodkladného opatrenia je na osobu navrhovateľa zákonom prenesená aj zodpovednosť za predbežným/neodkladným opatrením spôsobenú ujmu. Táto zodpovednosť sa uplatní len v prípade, ak predbežné/neodkladné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu než preto, že sa žalobe vo veci samej vyhovel alebo že právo navrhovateľa bolo už uspokojené. Zákon tak viaže podmienky tohto druhu zodpovednosti na konanie vo veci samej, resp. na procesný úspech žalobcu vo veci samej. Zodpovednosť navrhovateľa má objektívny charakter a je daná bez ohľadu na zavinenie, navrhovateľ tak zodpovedá za následok. Svojej zodpovednosti sa navrhovateľ zbaviť nemôže a CSP nepripúšťa žiadne liberačné dôvody. Rozhodujúcou zákonnou podmienkou je zánik alebo zrušenie neodkladného opatrenia.

27. Súd prvej inštancie dospel k správnej závere, že boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie žalovaného nároku, nakoľko neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené súdom na návrh právnych predchodcov žalovanej zaniklo z dôvodu, že žaloba vo veci samej v konaní sp. zn. 26C/168/2009 bola zamietnutá, t.j. návrhu vo veci samej vyhovené nebolo a právo navrhovateľa nebolo uspokojené. Hoci sa žalobkyni javil návrh na nariadenie predbežného opatrenia jej právnymi predchodcami ako podaný dôvodne, v konaní sp. zn. 26C/168/2009 bolo zistené, že kanalizačná prípojka je v nevyhovujúcom stave a jej ďalším užívaním právnymi predchodcami žalovanej a žalovanou hrozí vznik škody na strane žalobcov. Žalovaná ako právny nástupca žalobcov v konaní sp. zn. 26C/168/2009 preto zodpovedá za následok – ujmu, ktorá žalobcom v dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia vznikla. Žalobcom vznikla ujma spočívajúca v znížení ich dôstojnosti v dôsledku povinnosti rešpektovania nariadeného neodkladného opatrenia počas celej doby jeho trvania, keď žalobcovia museli strieť imisie právnych predchodcov žalovanej a žalovanej v podobe splaškovej a odpadovej vody tečúcej cez kanalizačnú prípojku v suteréne ich rodinného domu, ktoré v dôsledku stavu prípojky pretekali (nefunkčná kameninová kanalizačná prípojka po životnosti, vyžadujúca kompletnú výmenu) a spôsobovali vlhnutie a zatekanie stien, plesne, zápach a znečistenie. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie preto dospel k závere, že predpoklady pre priznanie nároku na náhradu ujmy podľa § 340 ods. 1 CSP splnené boli.

28. Žalovaná rovnako ako v konaní pred súdom prvej inštancie aj v podanom odvolaní tvrdila, že žalobcami uplatnený nárok je premlčaný s poukazom na to, že podľa žalovanej malo dôjsť k začatiu plynutia premlčacej doby dňom vyhlásenia rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/287/2017, t.j. dňom 20.09.2018 s tým, že podľa žalovanej sa na uplatňovaný nárok má pri posúdení premlčania aplikovať ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 60Cb/122/2012.

29. Na uplatnenie nároku na náhradu škody a inej ujmy nevymedzuje CSP žiadnu lehotu a danú otázku je v súlade s článkom 4 ods. 1 CSP potrebné posúdiť podľa všeobecných ustanovení hmotného práva o premlčaní. Aplikovateľnosť konkrétnej právnej normy je determinovaná povahou nároku. V danom prípade žalobcovia uplatňovali nárok na ujmu nemajetkovej povahy, ktorá vznikla v dôsledku zníženia ich dôstojnosti v príčinnej súvislosti s nariadeným predbežným opatrením. Z uvedeného je zrejmé, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktoré je právom majetkovým a premlčuje sa vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Aplikácia ustanovenia § 106 Občianskeho zákonníka s poukazom na žalovanou uvádzané rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici nie je možná, nakoľko podanou žalobou si žalobcovia neuplatňovali právo na náhradu škody v podobe ušlého zisku, ako tomu bolo v konaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici sp. zn. 60Cb/122/2012. Začiatok plynutia premlčacej doby na podanie žaloby na náhradu ujmy podľa § 340 ods. 1 CSP sa viaže na zánik alebo zrušenie neodkladného opatrenia. K zániku nariadeného neodkladného opatrenia nedošlo dňom vyhlásenia rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/287/2017 dňom 20.09.2018, ako tvrdila žalovaná, ale až dňom nadobudnutia jeho právoplatnosti, a to dňom 20.11.2018. Napriek tomu, že Krajský súd v Trenčíne v uznesení

č.k. 19Co/188/2009-41 zo dňa 30.07.2009 časovo ohraničil žalobcom uloženú povinnosť zdržať sa zásahov do spoločnej kanalizačnej prípojky do rozhodnutia súdu vo veci samej, nie je možné zánik nariadeného predbežného opatrenia viazať na deň vyhlásenia rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/287/2017 (20.09.2018), nakoľko týmto dňom uvedené rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť. V zmysle § 226 CSP právoplatnosť rozhodnutia spôsobuje jeho záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť, konečným a autoritatívnym spôsobom stanovuje judikované právo. Inštitút právoplatnosti súdnych rozhodnutí predstavuje derivát princípu právnej istoty, ktorý je kľúčovým inštitútom civilného procesu. Až deň nasledujúci po právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 4Co/287/2017 (od 21.11.2018) začala žalobcom plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie žalovaného nároku a jej posledným dňom bol 21.11.2021. Žalobcovia podali žalobu súdu 20.09.2021, čo vyplýva z doručenky elektronickej podateľne MSSR, teda pred uplynutím premlčacej doby. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o včasnosti podanej žaloby a odvolací argument predstavujúci námietku premlčania považoval za nedôvodný.

30. Žalovaná v podanom odvolaní namietala nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie s tým, že v dôsledku dedenia vstúpila len do procesných práv strany sporu a nie do hmotnoprávných nárokov. Nárok na náhradu ujmy, ktorá vznikla v dôsledku právnych účinkov neodkladného opatrenia si dotknutá osoba musí uplatniť samostatnou žalobou na plnenie podľa § 137 písm. a) CSP a pasívne legitimovaný je navrhovateľ predbežného/neodkladného opatrenia, prípadne jeho právny nástupca. Žalovaná v dôsledku dedenia vstúpila do konania uznesením sp. zn. 4Co/287/2017-455 zo dňa 07.06.2018 ako právna nástupkyňa žalobcov po neb. K. L. (zomr. XX.XX.XXXX) a M. L.. Žalovaná procesne vystupovala v konaní sp. zn. 26C/168/2009 aj v čase zániku nariadeného predbežného opatrenia. Inštitút dedenia predstavuje univerzálnu sukcesiu a žalovaná smrťou K. L. vstúpila do jej majetkovoprávných pomerov v celej šírke a vo všetkých zložkách práv aj povinností. Námietka nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej je preto nedôvodná, nakoľko ako správne podotkli žalobcovia vo svojom vyjadrení k odvolaniu, procesné aj hmotnoprávne nástupníctvo žalovanej je nevyvrátiteľné. Súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí správne vysporiadal so situáciou žalovanej, ktorá sa stala stranou v spore až v priebehu konania, keď vyslovil, že žalovaná vstúpila v dôsledku dedenia do práv pôvodných vlastníkov dňom smrti poručiťky K. L., avšak nezodpovedá za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov zo strany svojich právnych predchodcov, nakoľko nebola účastníčkou sporu od počiatku a nemala možnosť situáciu ovplyvniť, pokiaľ nebola spoluvlastníčkou spoločnej pôvodne kanalizačnej prípojky. Avšak od právoplatnosti konania o dedičstve, od 21.11.2017 do právoplatnosti konania vo veci sp. zn. 26C/168/2009, do 20.11.2018 už bola vlastníčkou domu súp. č. XXXX a zodpovedala za neoprávnený zásah do práv žalobcov v súvislosti s užívaním predmetnej kanalizačnej prípojky.

31. Žalovaná ďalej argumentovala, že nariadené neodkladné opatrenie žalobcom nebránilo vykonať akékoľvek nevyhnutné opravy a rekonštrukcie predmetnej kanalizačnej prípojky. K uvedenému tvrdeniu žalovanej odvolací súd uvádza, že zo znaleckého posudku znalca N. F. O. č. 213/2016 vyplynulo, že fakticky spoločná kameninová kanalizačná prípojka je už plne nefunkčná a po životnosti, vyžadujúca kompletnú výmenu, t.j. ako funkčná vec zanikla. Za danej situácie nebolo zo strany žalobcov možné vykonať akúkoľvek opravu a rekonštrukciu kanalizačnej prípojky pre potrebu jej kompletnej výmeny, ktorá predstavuje jej odstránenie a vybudovanie novej, čo by však bolo v rozpore s nariadeným predbežným opatrením, ktoré uvedený postup žalobcom zakazovalo.

32. Žalobcami podanú žalobu voči žalovanej nemožno považovať za šikanóznou, zneužívajúcu procesný inštitút stanovený v § 340 ods. 1 CSP v snahe donútiť žalovanú vybudovať si novú kanalizáciu, nakoľko žalovaná ako vlastníčka rodinného súp. č. XXXX minimálne od nadobudnutia dedičstva po neb. K. L. vedela o stave nadobudnutej nehnuteľnosti a o stave kanalizačnej prípojky k predmetnému domu. Žalovaná rovnako vedela aj o záveroch znalca N. F. O. o nefunkčnosti kanalizačnej prípojky s potrebou jej úplnej výmeny a o svojej povinnosti vyplývajúcej jej z § 23 ods. 2 veta prvá zákona č. 442/2002 Z.z., podľa ktorého ako vlastníčka stavby bola povinná túto pripojiť na verejnú kanalizáciu a splniť technické podmienky týkajúce sa miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu. Žalobcovia preto podali dôvodne a oprávnene predmetnú žalobu a súd konštatoval splnenie všetkých podmienok pre priznanie uplatňovaného práva. Všetky odvolacie námietky žalovanej po ich preskúmaní preto vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné a neopodstatnené.

33. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výrokoch I. a II. vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu potvrdil.

34. Odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti výroku IV. rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd vyhodnotil ako podané dôvodne s tým, že pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia. O náhrade trov konania mal súd prvej inštancie rozhodnúť podľa § 255 ods. 1 s použitím čl. 4 ods. 2 CSP.

35. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane (§ 255 ods. 1 CSP). Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 215/2010). Iba v prípade, ak je pomer úspechu obidvoch strán zhruba rovnaký, súd rozhodne, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

36. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné k § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30.06.2016, a teda zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku a nemožno ho preto zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku konania na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Žalobca má v takom prípade právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy, nie zo sumy žalovanej. Priznanie plnej náhrady trov konania z prisúdenej sumy je odôvodnené interpretáciou pojmom úspech vo veci, keďže ten sa musí skúmať čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

37. V prejednávanej veci uplatnili každý zo žalobcov proti žalovanej nárok na zaplatenie 5.000,- eur titulom inej ujmy (nemajetkovej ujmy spočívajúcej v znížení ich dôstojnosti spôsobenej užívaním nefunkčnej kanalizačnej prípojky žalovanou), ktorá im vznikla neodkladným opatrením, ktoré zaniklo z iného dôvodu než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené podľa § 340 ods. 1 CSP. Občiansky zákonník nevymedzuje hranicu pre určenie výšky relutárnej náhrady za nemajetkovú ujmu a výšku náhrady určí súd podľa svojej úvahy. Súd prvej inštancie podanú žalobu vyhodnotil ako dôvodnú a podľa okolností konkrétneho prípadu priznal žalobcom 1/ a 2/ od žalovanej každému po 1.500,- eur titulom inej ujmy podľa § 340 ods. 1 CSP, ktorú považoval podľa vlastnej úvahy ako primeranú a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Poukaz žalovanej na rozhodnutie Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22Cdo/1370/2015 odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodný, nakoľko uvedeným rozhodnutím bolo dovolanie žalobkyne a žalovaného odmietnuté a predmetný spor sa týkal úplne odlišnej problematiky (náhrada za užívanie nehnuteľnosti nad rámec spoluvlastníckeho podielu).

38. Odvolací súd konštatuje, že žalobcovia 1/ a 2/ mali v prejednávanej veci nároku na inú ujmu podľa § 340 ods. 1 CSP, ktorej výška závisela od úvahy súdu, čo do právneho základu plný úspech a v zmysle zásady úspechu im vo vzťahu k žalovanej patrí plná náhrada trov konania, počítaných z výšky prisúdenej sumy. Tento právny záver odvolacieho súdu korešponduje i s názormi právnej teórie, podľa ktorej zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Napríklad pri sporoch o ochranu osobnosti býva pravidlom, že si žalobca svoju nemajetkovú ujmu ocení spravidla vyššie, ako na koľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Nebolo by však celkom spravodlivé a v súlade

so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (BARICOVÁ, Jana. § 255 [Náhrada trov podľa úspechu]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 1027). Záver odvolacieho súdu o potrebe priznať žalobcom voči žalovanej plnú náhradu trov konania, počítaných z výšky prisúdenej sumy je v súlade i s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR- napr. uznesenie sp. zn. 7Cdo/168/2022 zo dňa 28.06.2023.

39. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potrebné vo výroku IV. o trovách konania zmeniť podľa § 388 CSP tak, že žalobcovia 1/ a 2/ majú proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

40. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobcom 1/ a 2/, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

41. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).